

“ఏయ్! మిస్టర్!”

“ఏం?” అన్నట్లు చూచా దళను వడుస్తున్న వాడల్లా అగి.

“మీకు అక్కచెల్లెళ్ళు లేరా?”

“ఉన్నా” రన్నట్లు తల ఊపాడు. చిన్న చిరునవ్వు నవ్వాడు.

ఆ నవ్వు చూచిన ఆమెకు చిరాకెత్తింది. కోపం తోకోపం వెళ్లుబుకుతూంది. దాని చాయలు ముటుకు మొగంపై కనుడుతున్నాయి.

“మీకు అమ్మా, వాన్నా లేరా?”

“ఉన్నా” రన్నట్లు తల ఊపాడు. మళ్ళీ వన్ను చిగు నవ్వు చిందించాడు.

“తమ్ముళ్ళు లేరా?”

“ఉన్నా” రన్నట్లు తిరిగి తల ఊపాడు. మళ్ళీ ఆ పన్ను చిరునవ్వు ప్రత్యక్షం.

అతని తీరు, వాంకం, ఆ చిరునవ్వు చూచిన ఆమెకు తగని చిరాకెత్తింది. ఆమెతో కోపం పొగి పారలు తూంది. మనస్సు, శరీరం ఆమె అదీనతో లేవు. తడబడుతూంది.

‘ఏయ్ ప్రశ్నల దిగివా ఒక్కదానికి జవాబు చెప్పడేం? అదొక తమాషా? లేక అదొక పలునా? ఏమి టీ వేషం? వెధవ వేషాలా వీడూను! అడవిల్లం వెంట పడ వాళ్లను ఏడిపించటం పెద్ద తమాషా కాబో! పెద్ద ఘనకార్యం కాబోలు వీళ్లకు! అయినా అనలు మాట్లాడడేమిటి? ఒకవేళ మాట్లాడితే తన నోటి ముత్యాలు రాలిపోతా యని భయమా! లేక వదవారు పళ్లు బయటికి కని పిస్తాయని భయమా? ఏమిటి ఈ పచ్చిత డోరణి?’ అన్న ఆలోచనలు కిందికి పైకి వడుతూ లేస్తూ ఆమెకు చిరాకు కలిగిస్తున్నాయి.

తిరిగి అడుగుదామని తల తిప్పేసరికి ఆమెకు తిరిగి అతని సన్నని చిరునవ్వు ప్రత్యక్షమయింది. అది చూచేసరికి ఉన్న పవానం కాస్తా ఎగిరిపోయింది ఆమెతో. ఇక ఆనలేక అతన్ని అడిగింది ఆమె.

“ఏయ్! మిస్టర్!”

“ఏం?” అన్నట్లు తిరిగి అతని చూపు, అతని చిరు నవ్వు ప్రత్యక్షం.

“ఇది మీకు మంచిదా?” అని అడిగింది ఆమె.

“ఏది?” అన్నట్లు చూపులతో అడిగాడు అతను.

ఆ చిలిపికన్నులు తనను వెక్కిరించినట్లు భావం చింది. పై గా తనను పరీక్షిస్తున్నట్లు భావన కలిగింది ఆమెకు. ఆమెలోని కోపం పైతపైతమంటూ గాలి తుపానులా బయటికి విరుచుకొనిపడింది.

“ఇలా అడవిల్లం వెంట పడడం, వాళ్లను ఏడిపించడం—ఇది మీకు ఘనకార్యమా! ఎందుకిలా నన్ను వెంటాడుతారు? మీకు సిగ్గులేదా? పరువు మర్యా దలు లేవా?”

“మీ కోక చెల్లెలుండీ, ఆమె వెనక ఇలా మీలా ఎవరై నా వెంటపడతే మీరు ఏం చేస్తారు? చూస్తూ ఊరుకుంటారా? లేక ఆ పెద్దమనిషికి నాలుగు చివాట్లు పెడతారా? ఏం, మాట్లాడరు?”

“మీకు మానాభిమానాలు లేవా? ఓపిగ్గా నా మాటలు అన్నీ వింటూ నన్ను విసిగిస్తారా? నన్ను అల్లరి చెయ్యడం ఎందుకు? ఇకనైనా తమరు బుద్ధిమంతు డీలా నన్ను వెంటాడక తిరిగిపోండి. లేకపోతే నలుగురిని

పిలిచి అల్లరి చెయ్యవలసి వస్తుంది” అని గబగదా పంపువీళ్లకు మళ్ళీ మాటలు అనేసింది ఆమె.

అన్ని శాపవార్తలు, తిట్లు విన్నప్పటికీ అతను ఏమీ చెక్కుచెదరలేదు. ఓపిగ్గా (ఆమె అన్నట్లు) అన్నీ విన్నాడు. ఏమీ మాట్లాడలేదు. కదలలేదు. మెదలలేదు. భయచిహ్నాలు కాని, అజ్ఞానాయలు కాని అతనితో కనిపించడంలేదు. నిర్భయంగా, నిటారంగా నిల్చుని ఉన్నాడు. చిరునవ్వు అతని పెదాలపై తొంగి చూస్తూంది.

“నేను నా దారిని పోతున్నాను. మీ వెంట పడలేదు. మీరు అలా భావించి ఉంటారు నన్ను” అన్న భావనలు సుప్రచింతేలాగ ఆమెకేసి చూచాడు అతను.

ఆ చిలిపికన్నుల భావవరంపరలు ఆమెకు అర్థం కాలేదు. ఆ చూపులు ఆమెకు ముళ్లలా గుచ్చుకొంటు న్నాయి. వాటిని భరించలేక పోతున్నది. ఏం చేస్తుంది, పానం! తప్పదు అన్నట్లు ఏం చెయ్యలేక దివ్వునాయు రాల్చి భరిస్తూంది. భరించింది. తను ఇన్ని మాటలు అన్నా ఏమీ చరించక తిరిగి తనకేసి ఆ కొంటెచూపులు ఏవరడం ఆమెకు చిరాకెత్తింది.

‘అనలు ఇతను మనిషి? లేక చతువా? రాయా? రాయే నయం దెబ్బ వేస్తే అ క్కున లొంగుతుంది! అంతకున్న వివరీతంగా ఉంది. ఏమిటి ఈయన పోకడ? ఇంతసేపు తనుఅన్నమాటలు గాలితో కలిసిపోవలసిందేనా? వాటికి ప్రభావం లేదా? చలనం లేదా? ఈయనగారి తీరు

మిటకరించింది. చళ్లు పలుపలు కొరికింది. కోపంతో భూమిని ఒక తమ్ము తన్నింది.

ఆమె అలా మారడానికి కారణం ఏమంటారు? ఏమీ లేదు. ఆమె వెనకనే అయిదారు గజాం దూరంతో అతను కూడా తల వంచి గబగదా నడుస్తూ వస్తున్నాడు.

ఆమె పహనాన్ని కోల్పోయింది. కోపం తారాజవ్వలా పైకి లేచింది. ఒడలు కంపించసాగింది. గాలికి తల వెంట్లుకలు ముఖం మీద పడ్డాయి. వాటిని వెక్కు తోస్తూ చేతితోని బాగు కిందపెట్టింది.

రెండు నిమిషాలు అలా నిల్చున్నది.

ఏకాంతి కొరకేమో?

కాదు. అతని రాకకోపమేమో?

ఏమైనా ఆ రెండు నిమిషాలు అగితే తెలుస్తుందిగా ఆమె ఘండుకు అగిందో?

ఆమెలో ముటుకు అలోచనాప్రసవంతి మరీ జోరుగా ప్రవహిస్తున్నది.

‘ఎలా? ఎలా బుద్ధి చెప్పాలి? ఏమి టీ మనిషి వైఖరి? నా దగ్గర ఏమున్నదని నా వెంట వడ్డాడు? బంగారు నగలు లేవే? మరి ఎందుకు నా వెంట వడ్డాడు? ఏమో! ఎవరికి తెలుసు?

‘ఏమిటి అతని దీమా? ఎలా ఇతన్ని వదిలించు కోవడం? తనా అడది. అతనా మగవాడు. దొర్లవ్వం చేసినా చెయ్యవచ్చు! కాదనే దైర్ఘ్యం తనతో ఏముంది?

తెల్లబాబున పడతి

చూస్తూంటే అలా అనుకోవలసి వస్తున్నది. అలా కాకూడదు. తనంటే ఎవరో అతనికి చెప్పాలి. అడది అంటే అబల కాదు నబల అని బుద్ధి చెప్పాలి. వడతి అంటే కలిగిపోయే పంచదార చిలక కాదు అని చెప్పాలి. ఎలా?

‘అతని వాంకం, ఆ చూపులు, ఆ చిరునవ్వు—వాటి వేపు చూస్తూంటే ఒళ్లు నాదగ్గర ఉండనంటున్నది. కాని, ఎలా? ఎలా బుద్ధి చెప్పాలి?’ ఇలా ఆలోచించ సాగింది. ఆలోచించి, ఆలోచించి ఆమె ఏం చెయ్య దానికి తోచక, ఏం చెయ్యలేక నిస్పృహతో తిరిగి నడక సాగించింది. గబగదా నడుస్తున్నది.

‘ఆమె తన చూపుల భావం అర్థం చేసుకొన్నది. అందుకే తన అపోహ నరిఅయినది కాదని తల వంచి మళ్ళీ ఏం మాట్లాడకుండా నడిచిపోతున్నది. పానం! చాలా అమాయికురాలు. వశి అనుమానం మనిషి లాగున్నది. భయమట్టు రాలు కూడా నేమో!’ అని తలపోయ సాగాడు అతను నడుస్తూ.

దీనికి విరుద్ధ ఫలితంగా ఆమె అలోచిస్తున్నది. ‘ఎలా అతనికి బుద్ధి చెప్పాలి?’ అన్నదే ఆమె దీర్ఘ తోచన.

2

మైలురాయి దాటారు. అనుమానం వచ్చి ఆమె వెనుతిరిగి చూచింది. చాలా అశ్చర్యపోయింది. గుడ్డు

గట్టిగా తనను బంధిస్తే తను ఏం చేస్తుంది? ఏం చెయ్యగలండు? అయినా ఇలా నా వెంట పడడానికి నా దగ్గర ఏ మున్నదని? ఏమో! అతనికి కావలసినది ఏమిటో? ఎంత తర్కించుకున్నా అతని ఉద్దేశం అర్థం కావడం లేదు. ఎలా ఇతని బాధ తీరేది? అని అనుకొంటూ చుట్టూ చూచింది.

చుట్టూ ఏముంది?

ఏమీ లేదు. అన్నీ పంటచేలు. ఖాళీగా ఉన్నాయి.

అక్కడక్కడ చింతెట్లు, ముళ్లపాదలు. పిట్ట కూడా కనిపించడంలేదు. అంతా నిర్లవంగా, నిర్మానుష్యంగా ఉన్నది. మంచినిళ్ల చాయలుకూడా ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. చాలా దూరంగా పూరి గుడిపెల పైకప్పులు కనిపిస్తున్నాయి.

బహుశా, అదొక ఊరు అయిఉండవచ్చు.

‘అవును! తప్పక అదొక ఊరే. త్వరగా పోవాలి. తన తొందర తనదేకాని నడిచే ఓపిక కాళ్లకు ఉండవచ్చా? ఏమిటో మనస్సు మూగబోతున్నది ఈ వాతావరణ స్థితి గతులకు. అబ్బ! ఎంత ప్రకాంతత! చల్లని గాలి మెల్లి మెల్లిగా సోకుతున్నది. అబ్బ! ఎంత పులకరింత! ఎంత తీయని బాధ!’

ఇలా మధుర భావనతో ఊగిలలాడుతున్న ఆమెకు అతని బూట్ల శబ్దం వినిపించింది. ఊహాజగత్తు వదిలి మామూలు జగతిలోనికి వచ్చింది. క్షణం మైచురిచి, వెంటనే మామూలు మనిషి అయింది.

అతను దగ్గరగా వచ్చాడు. అతన్ని చూడగానే మరిచిపోయిన కోపం తిరిగి ఆమెలో ప్రవేశించింది. బెట్టుగా నిల్చున్నది. 'అతన్ని ఎలా అవమానపరచాలి? ఎలా అతనికి బుద్ధి చెప్పాలి?' అని ఆనుకోసాగింది.

అతను మరి దగ్గర అయ్యాడు. అతను కూడా ఆమె అలా నిలబడి తనకేసి చూడడం చూచి కొంచెం కలవరపడ్డాడు. ముఖంలో ఆ చాయలు కనిపించి వెంటనే మారుమయ్యాయి. అయినా ఏమీ మాట్లాడకుండా తం వంచుకొని నడుస్తూ ఆమె దగ్గరగా వచ్చాడు.

అతను అంత దగ్గరగా రావడంతో ఆమెకు భయం వేసింది. కొంచెం కంగారుపడింది. సర్దుకొని నిలబడింది. 'దైత్యంతో అతన్ని ఎదుర్కోవాలి' అని ఆనుకొన్నది. 'మరీ ఉప్పేక్షించితే పై బడవచ్చు' అని ఆనుకొని వస్తున్న అతన్ని ఉద్దేశించి, "ఏయ్! మిస్టర్!" అని అందామె. "ఏం?" అని ఆమెను చూచి నడక ఆపు చేశాడు అతను.

"మీకు సిగ్గు లేదా?" ఇది ఆమె ప్రశ్న. చాలా ఘాటైన ప్రశ్న. ఎవరి అయినా పట్టుకొని, "మీకు సిగ్గు లేదా?" అంటే అతను ఎంత బాధ పడతాడు! ఎంత కోపగించుకొంటాడు! ఎంత అవమానంగా భావిస్తాడు! తిరిగి అలా అడిగిన వారికి ఎంత ఘాటైన జవాబిస్తాడు! అతనేమీ చెబుతాడో చూద్దాం.

ఆ ప్రశ్న విని అతను చిరునవ్వు నవ్వి ఊరుకున్నాడు. తం ఊపాడు ఉన్నదని. కాని, లేదు అన్నట్లుగా ఆమె భావించింది.

ఆ నవ్వు తనను సిగ్గుపరిచినట్లు, ఆ తం ఊపడం తనను అవమానించినట్లు ఆమె భావించింది. కోపం అవధులు దాటి పోయింది. వెళ్ళి అతని చెంపలు మారు మోగేట్లు వాయిచాని అనిపించింది ఆమెకు. తక్షణం రెండడుగులు ముందుకువేసి వెంటనే అగింది. కోపాన్ని దిగమింగుకొన్నది. అతనివంక చూచింది. అతను చిరునవ్వుతో కనిపించాడు. ఓర్పు కాస్తా ఆ నవ్వును చూచి చాలా దూరం పోయింది ఆమెనుంచి.

"మీకు ఎవరూ దొరకలా వెంటనడదానికి?" అని కోపంతో అడిగింది ఆమె అతన్ని. "లేదు!" అని తం ఊపాడు. "మీ కేమీ పని లేదా?" "లేదు!" అని తం పాడు.

"ఇలా పరాయివాళ్ళ వెంటనడడం మీకు అలవాటా?"

"లేదు!" అని కళ్ళతో చెప్పాడు. ఆ కళ్ళ తిప్పడం చూడగానే ఆమెలో ఓర్పు నశించింది. అయినా ఏం చేస్తుంది, పాపం! ఆడది! అబల! అంతా ఢిగమింగి ఏమీ అనలేక సిగ్గుతో తల వంచుకొన్నది. తన బాగు తీసుకొని వెంటనే నడక సాగించింది. ఆమెకు భయంభయంగా ఉన్నది అతను తనను ఏ క్షణంలో, ఏం చేస్తాడో? అని. ఆమెకు ఆలోచనలు జాస్తి అయినవి.

'అసలూ ఎవరి అయినా పిలువడమంటే జన సంచారం లేదు. ఏం చెయ్యను? ఏ నిమిషంలో ఏం చేస్తాడో, ఏం తెలుసు? క్షణం క్షణం గండం లాగున్నది. అతను అన్నిటికీ తల ఊపడం తప్ప మాట్లాడడం లేదేమిటి? మాటలు రావా? అలా మౌనంగా ఉంటే తనపై చాలి పడతాననుకున్నాడు కాబోలు! ఆ

మనసు మంచేడి కావచ్చు కాని మనసు తెలుసుకొనడానికి మార్గం ఏముంది? మనిషి మాటలు, చేతలు, పరిస్థితులు ఒకవిధంగా ఉన్నప్పుడు ఆ మనిషి మనసును వేరొక విధంగా ఊహించుకొనడం సాధ్యం కాదు. కనకనే మంచి చేయడంమాత్రమే కాదు, మంచి చేస్తున్నట్లు కనిపించడంకూడా అవసరం.

ఎత్తులు మన దగ్గర పని చెయ్యవు! 'ఇలా నా వెంటనడి ఏం చేద్దామని ఇతని ఉద్దేశ్యం? ఉలకడు, పలకడు. మౌనంగా ఉంటాడు. ఎందుకబ్బా? ఓహో, అర్థమైంది! దారిని వస్తూ ఎవరైనా వింటే నాది తప్పని అనిపించడానికి కాబోలు ఈ ఎత్తు. ఎంత తెలివి! ఏమి జాగ్రత్త! ఆహో! అతని ముందుచూపుకి జోహారు. ఇన్ని తెలివితేటలు ఇంకా దేనిలోనైనా చూపెడితే ఎంత పేరు అతనికి! ఎంత ప్రఖ్యాతి లభిస్తుంది! ఇంతకీ అతనికి మాటలు రావా? ఎందుకు నా వెంటనడడం?' ఇలా ఆలోచిస్తూ గబగబా ముందుకు అడుగు వేస్తూన్నది ఆమె.

ఆమె నడక, ఆమె కంగారు చూస్తున్న అతనికి ఆమె మీద జాలి కలిగింది. తనను అనుమానించినట్లు భావించాడు. 'అయినా ఎందాక వస్తుందో వ్యవహారం చూద్దాం!' అని ఆనుకొని తనూ గబగబా ఆమె వెనక నడపసాగాడు.

3

నడుస్తూ నడుస్తూ ఉండగా ఒక ఊరు తగిలింది. ఆ ఊరిలోకి అడుగుపెట్టింది.

ఆ గ్రామం ఒక పల్లెటూరు. అందరూ రైతుల్లా గున్నారు. ఎవరి చూచినా పంకెట్టు, ఇద్దరుచోక్కా, వెల్లెన తంపాగా కనిపిస్తున్నాయి. చేతిలో కర్ర. కాళ్ళకు కీర్తి చెప్పులు. దారిని పోయే ఒక పెద్దమనిషిని పీచి ఏ ఊరిపేరు వగైరా అడిగింది ఆమె. అతను ఏదో చెప్పాడు.

ఆ గ్రామం పేరు పీరిపురం అని మటుకు తెలిసింది ఆమెకు. అతన్ని కాఫీహోటలును గురించి కూడా అడిగింది.

"అదిగో, చూడండి! ఆ రోడ్డువారన కనిపిస్తున్నట్టే పాక, అదే కాఫీహోటలు" అని చేతితో చూపించి మరి చెప్పాడు. చెప్పి తన దారిని తాను పోయాడు. తొందర తొందరగా అచటికి చేరుకున్నది ఆమె.

అది ఒక చిన్న పాక. బయట ఒక పాడుగుపాటి బల్ల వేసి ఉంది. దానిమీద పలికిలపడి ఆమె కాఫీకి అర్చరిచ్చింది. ఇంతలో అతను కూడా వచ్చి ఆమెకు కొంచెం దూరంలో ఆ బల్లమీదే కూర్చున్నాడు.

అక్కడ ఇంకో బల్ల లేదులేండి. అతను కూడా కాఫీకి అర్చరిచ్చాడు.

బూదూరి వెంకట ప్రసాదరావు

అతన్ని చూచి కూడా ఆమె చూడవట్టే నటించి కాఫీ రాగా తాగింది. డబ్బులు చెల్లించింది. పది నిమిషాలు విశ్రాంతి తీసుకొన్నది. హోటలంతో తమ పోలిపిన ఊరికి దారి ఎటో అడిగి తెలిసికొన్నది.

పాపం, ఆమెకు ఇంకా నడవాలంటే కష్టంగాఉన్నది. ఇప్పటికే రెండు మైళ్ళపైగా నడిచింది. ఇంకా ఎంత దూరం పోవాలో ఆమె? ఎంత శ్రమ!

భారంగా లేచింది ఆమె. బాగు తీసుకొని నన్నటిమట్టి రోడ్డుమీద నడక సాగించింది. అతను కూడా కాఫీ రాగా తాగి డబ్బులు చెల్లించి ఆమె పోయిన దారినే నడవడం ప్రారంభించాడు. ఇద్దరూ అలా నడుస్తూ పోతూ ఉన్నారు.

కొంతదూరం పోయింది ఆమె. తన వెనక తప్పట్లు కొట్టిపట్టు శబ్దం వినిపించింది ఆమెకు. వెనుతిరిగి చూచింది. చిరునవ్వుతో అతను కనిపించాడు. అతన్ని చూడగానే ఆమెలో కోపం పగవట్టిన తామలా టుసకొట్టు సాగింది.

అయినా 'ఎందుకు?' అన్నట్లు అతనికేమీ చూచింది. 'ఇలా రండి!' అన్న భావన సుపరించేలా చేతి సంజ్ఞ చేశాడు.

ఆ సంజ్ఞ ఆమెకు అర్థమైంది. ఆమె గుండె వేగంగా కొట్టుకోసాగింది. ఒడలు నిలబడటం లేదు. భయం భయంకర పీశాచిలా ఆమెను అదిమిపెట్ట సాగింది.

చుట్టూ చూచింది. ఏల్ల కూడా కనిపించడం లేదు. గ్రామం దాటి చాలా దూరం వచ్చింది. తనకు కొంచెం దూరంలో డొంక కనిపించింది. తిరిగి అతన్ని చూచింది. 'అలాగే చెయ్యి ఊపుతున్నాడు ఇలా రండిని. పూర్తిగా అర్థమైంది ఆమెకు అత నెండుకు రమ్మంటున్నది.

ఎలాగ? పారిపోదామంటే దారి తెలియదు. అసలే కొత్త. దానికి తోడు ఈ బాగు. తనా అబల! ఏం చెయ్యాలి? పోనీ, గట్టిగా అరుద్దామంటే ఒక్కడా మనిషి జాడ లేదు. గట్టిగా ఏడవాలనిపించింది. తనను తానే తిట్టుకొన్నది.

"ఒంటరిగా పోతాను, నాన్నా! నాకేం భయం? ఐదు మైళ్ళటగా ఆ ఊరు? మధ్యమధ్య గ్రామాలు తగులుతూంటాయట. వచ్చని పాలాలగుండా చక్కగా నడిచిపోతాను" అని తలిదండ్రుల దగ్గర డంబాలు పలికింది తను. తోడు వస్తున్న నాన్నను తానే వద్దని పిసపాకతో తిరిగి సంపివేసింది. అప్పటికీ నాన్న "జాగ్రత్తమ్మా! ఆడ పిల్లవు! ఒంటరి ప్రయాణం" అని అన్నాడు కూడా.

'నాన్న తోడు వస్తే బాగుండేది. ఇలాంటి వాళ్ళ కంటికి అంత తేలిగ్గా కనిపించి ఉండేదాన్ని కాదు. ఎవరనుకున్నాడో? ఒంటరిగా పోతున్నది కదా! వెంటనడి ఓ చూపు చూడవచ్చు అని అనుకున్నాడు కాబోలు! అనుకోవడమేమిటి, అక్షరాలా జరిపిస్తూంటే? ఎంత తెగించాడు! ఎంత సంగనాచిలా పంకకుండా, తిట్లు తిట్టినా తనను కాదన్నట్లు ఒళ్ళ దులుపుకొని, సిగ్గు లేకుండా పరి వెంటనడతాడు!

'ఏం చెయ్యాలి? ఎవరికైనా ఈ సంగతి చెబుదామంటే, కారణం లేకుండా ఎలా చెప్పడం? చెప్పినా సమ్మరుగా? నాదే తప్పంలూరు. కారణం, తాను అబల కాబట్టి.' ఇలా ఆలోచనలో కొట్టుకుపోతున్న ఆమెకు

తిరిగి చచ్చుట్లు విసిరివాయి. అటుకేసి చూచింది. అతని చేపంజ్జ కనిపించింది.

'ఓ! ఓ! అతను పిలవూంటే నే వెళ్ళాలా? అతని పశువాంఛకు నేను, నేనుగా ముందుకు అడుగు వెయ్యాలా? నేనేమే న జారిణినా, ఇలా ముందు కాలజార దానికి? అయినా ఎంత తెలింపు, చొరవ లేకపోతే అలా చేపంజ్జ చేస్తాడు?' ఇలా అలోచిస్తూ అటు చూచింది ఆమె.

అశ్రుర్యం! అతను ఆమెకేసి వస్తున్నాడు. అది చూచి మరి భయపడింది.

'ఇక లాభంలేదు. ఇలా ఇక్కడే ఆలోచిస్తూ కాల క్షేపం చేసే బదులు అతని దగ్గరికి వెళ్లి అసలు విషయం కనుక్కుంటాను' అని అనుకొని ఆమె అతని దగ్గరికి నడక సాగించింది. ఆమె నడిచి రొదదం చూచి అతను ముందుకు వస్తున్నవాడలా అగి, వెనక్కు నడిచి ఒక చోట ఆగాడు.

వదుమాత్తన్న ఆమెతో వివక్షణాజ్ఞానం నశించింది. 'అంతగా అతను తెగిస్తే, దైర్యంగా ఎదుర్కొంటాను. లేకపోతే ఎలాగో తప్పించుకొని ఊరిలోకి పారిపోతాను' అని అనుకొన్నది. అలా నిర్ణయించుకొన్నది కూడా. అలా నిర్ణయా నిర్ణయాలతోనే అతని దగ్గరికి వచ్చి చేరుకొన్నది.

"ఏం?" అన్నట్లు అతన్ని మింగిలా చూచింది.

"ఎందుకు పిలిచారు?" అని ప్రశ్నించింది ఆమె.

ఆ అడగడం శాంతంగా లేదు. తిరస్కారభావం, కోపం రెండూ సమ్మిళితమై ఇలా మాటల రూపంలో వెలువరించబడ్డాయి. ఆ ప్రశ్నకు అతను కొంచెం కంగారు పడడం మలుకు మామూలైంది. కొద్దిగా జాగ్రత్త పడ్డాడు. అయినా ఏం మాట్లాడలేదు. తిరిగి బదులు పలకకుండా రెండు బాటలు చీలిన స్థలం చూపించాడు.

అతను చూపిన స్థలం, ఆ రెండు బాటలు చూచింది. ఏం అర్థం కాలేదు ఆమెకు.

"ఏమిటి?" అన్నట్లు తిరిగి అతన్ని తీక్షణంగా చూచింది.

రెండు బాటలలో ఒక బాట చూపిస్తూ అటు నడవమని చేపంజ్జ చేసి చెప్పాడు. అర్థమైంది ఆమెకు.

'ఏమిటి అతని ఉద్దేశ్యం? ఈ బాటలో పోతే ఏఊరు వస్తుంది? మరి ఇందాకా నేను నడిచింది దారి కాదా? ఏమిటి గందరగోళం? ఎలా ఇతను చూపుతున్న బాటనే పోవడం? అయినా నేను ఏఊరు వెళ్ళుతున్నానో ఇతనికి ఎలా తెలుసు? దివ్యనేత్రం ఉన్నదా? ఈ పాడు ముఖానికి అదొక్కటే తక్కువ.

'ఊహించాదా? ఏమో! మాట రాదా? పలికితే ముత్యాల రుచియా? మాట్లాడకుండా చేపంజ్జలు చేస్తున్నాడు. మూగవాడా? ఎవడైతే మలుకు ఏం? ఏమిటి, ఈయన వైఖరి? ఎలా ఈ సమస్య పరిష్కారం అయ్యింది?' అలా అనుకొని అతనిపంక చూచింది. అతను చిరుసవస్య సవస్యతూ రెండు బాటలలో ఒక బాటకేసి సంజ్ఞ చేస్తున్నాడు అటు నడిచి వెళ్ళమని.

'సన్ను వెళ్ళమంటాడే కాని తను కదలడేమిటి? కొంపతీసి ఇది ఏ డొంకలోకో దారి తియ్యదు కదా? అమ్మయ్యా! ఎంత కుట్ర! ఎంత పన్నాగం! ఎలా బయటపడాలి ఈ పద్యవ్యాసాంతో నుంచి?

'అకస్మాత్తుగా ఆ చెంప ఈ చెంప వాయిస్తే! ఆమ్మో! ఇంకేమైనా ఉందా? ఇంత చేసినవాడు అంత ఓపిగ్గా సహించి సన్ను పదలతాడా, మరి? కాని, ఏం చెయ్యాలి?' అని ఆలోచిస్తూ చుట్టూ చూచింది.

ఎవరో పేరుతెలియని ముసలాయన వాళ్ళ దగ్గరికి నడిచి వస్తున్నాడు. అతన్ని చూచింది ఆమె. ఆమె మనస్సు కొంచెం కుదుటపడ్డది. 'ఈ చిదంబర రహస్యాన్ని అతనివే అడిగితే విప్పి చెబుతాడు' అని అనుకొని అతని రాక కోసం ఎదురుచూడసాగింది.

పది నిమిషాలు దొర్లిపోయాయి. ఇద్దరూ మౌనంగా అలా నిలబడి ఉన్నారు. ఇంతలో ఆ ముదుసలి వాళ్ళ దగ్గరికి వచ్చాడు. గబగబా అతని ముందుకు వెళ్ళి, ఆ రెండు బాటలను అతనికి చూపించి, ఆ రెండు ఎటుగా పోతాయో అని అడిగింది ఆమె.

ఆమె ప్రశ్న విని ఆ ముదుసలి ఆసెను, అతన్ని ఎగా దిగా పరీక్షగా చూచి చిరుసవస్య సవస్యకున్నాడు. ఆ రెండు బాటలలో రెండవ బాట చూపాడు. ఇందాక అతను చూపిన బాట అదే రెండే. అలా చూపే తన దానిని తాను పోయాడు ఆ ముదుసలి.

ఆమె అశ్రుర్యపోయింది.

'అయితే నేను ఎప్పుడుకు వెళ్ళేది అతనికి తెలుసు నన్నుమాట. దారి కూడా బాగా తెలుసు కాబోలె! అంటే, బహుశా ఈ చుట్టుపక్కం ప్రాంతం వాడై ఉండి ఉంటాడు' అని అనుకొన్నది ఆమె. వెళ్ళిపోతున్న ముదు సలిని మళ్ళీ పిలిచి, "ఎక్కడికి పోతున్నారు?" అని అడిగింది ఆమె.

"చేసుకీ పోతున్నావమ్మా!" అని జవాబు చెప్పాడు ముదుసలి. తిరిగి ఆమెను ఇలా అడిగాడు:

"ఇంకా ఏమైనా సందేహం లున్నాయా, అమ్మా?"

"అవునండీ!" ఆమె చెప్పింది.

ఇందాకా తను నడిచిన బాట అతనికి చూపించి, "ఆ దారి ఎక్కడికి వెళ్ళుతుందండీ?" అని అడిగింది ఆమె.

"సరాసరి డొంకలోకి పోతుందమ్మా! మరి, నే పోతాను, తల్లీ! ఏమంటావు?"

"వెళ్లి రండి!" అని చెప్పింది ఆమె.

ఆమె తన పారపాటు తానే సరిదిద్దుకొన్నది. తన అజ్ఞానానికి తనను తానే నిందించుకొన్నది; తనను తానే తిట్టుకొన్నది.

'ఊరికే అతన్ని అనుమానించాను. ఎడతెగని నీచాభిప్రాయాలకు చోటిచ్చాను. పాపం! మంచివాడు లాగున్నాడు' అని మనస్సులో అనుకొన్నది ఆమె.

అదే చాలు అతనికి!

ఇదంతా ఒక్క క్షణం. అంతలోనే అనుమాన చాయలు ఆమెను అలుముకున్నాయి.

'చెడు స్వీకరించినట్లు మంచిని స్వీకరించలేరుగా!' అనుకొన్నది.

'ఏమో! ఎవరు చెప్పగలరు? ఆ ముసలాయన సమయానికి రాకపోతే నా గతి ఏం కాను? దేవుడలా వచ్చి కాపాడడు. లేకపోతే ఈయనగారి అసలు చేపం బయట పడేది. ఇంకా అభయం చేస్తే అతనేమైనా చెయ్య గలడు' అని జడపీ కింద ఉన్న బాగు తీసుకొని వేగంగా ఆ బాటనే పడి నడిచి పోసాగింది.

పాపం! కనీసం ఠాంకు కూడా చెప్పలేమిటి ఆమె

అతనికి? అతను కూడా ఆమె చేస్తులు గమనిస్తూ ఆ వెనకనే బయలుదేరి ఆ బాటనే నడవసాగాడు.

కొంచెం దూరం పోయాక వాగు తగిలింది. వాగులో నీళ్ళు పారుతున్నాయి. వాగును చూడగానే ఆమెకు కొద్దిగా భయం కలిగింది.

అనలే అడవి! అందులో ఒంటరి ప్రయాణం. అయినా ప్రాణాలు గుప్పెట్లో పెట్టుకొని వాగులోకి అడుగు పెట్టింది. నీళ్ళు మోకాలి రోతువరకు వచ్చాయి. చీర కుప్పెళ్ళు పైకి తీసుకున్నది ఎడం చేత్తో. కుడి చేత్తో బాగు వెట్టుకొని జాగ్రత్తగా నీటిని చీల్చు కుంటూ వెమ్మడి వెమ్మడిగా అడుగులు వెయ్యసాగింది.

వాగు దాలుతున్నంతసేపు ఆమె ఎంతమంది దేవుళ్ళకు మొక్కుకొన్నదో, ఎంత మందిని కొలిచిందో తెక్కలేదు, ప్రాణాపాయం లేకుండా చేయమని. ఆమె భయం ఆమెది. వెమ్మడిగా వాగు దాటింది. ఒడ్డుకు చేరుకొన్నది ఎలాగైతే.

ఒడ్డున 'అమ్మయ్య' అని అనుకొని పది నిమిషాలు ఏ శాంతి తీసుకొన్నది కూర్చోని. ఇంతలో ఆమె కాళ్ళ తడి ఆరింది. ఒడ్డున నిల్చుని కాసేసి మంచీళ్ళు లాగింది దాహం వేస్తే. 'అమ్మయ్య' అని తిరిగి అను కొని అటు కేసి చూచింది. అతను ఆవలి ఒడ్డున బూట్లు విప్పకొంటున్నాడు. అతన్ని చూచాక ఇక

ఒక గ్రంథం ఆధారం చేసుకొని చలనచిత్రం నిర్మించినప్పుడు దానిని ఆధారం చేసుకొని ఆ గ్రంథం మంచి చెడ్డలు నిర్ణయించవద్దు. — డా. దర్శిణు. ఈ.గవ

అక్కడ ఆగ బుద్ధికాక బాగు తీసుకొని నడక సాగించింది.

4

మెల్లిగా నడుస్తున్నది ఆమె. నుదుటి చెమట జేబురుమాలుతో తుడుచుకొంటున్నది. ఆమెలో ఆయాసం, నీరసం రెండూ మిళితమై తొంగి చూస్తున్నాయి.

'ఓ! వెధవ ఉద్యోగం? ఇప్పటికి మూడుమైళ్ళు పైగా నడిచాను. ఇంకా దారితెన్నాలేదు. ఇంకా చాలా దూరం నడవాలి కాబోలె! ఈ ఊళ్ళను చూస్తూంటే అన్నీ పల్లెటూళ్ళలా కనిపిస్తున్నాయి. నేను పని చెయ్య బోయే ఊరు కూడా చిన్న పల్లెటూరు అయిఉంటుంది. బహుశా స్కూలు చిన్నదై ఉంటుంది. అయినా ఏం చేస్తాం? ఉద్యోగ ధర్మం!

'పాడు బ్రతుకు బ్రతక్కపోతే ఏం? నావయస్సు కల వాళ్ళంతా ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారా? నా స్నేహితులలో ఎంతమంది ఇంకా చదువుకోవడంలేదు? ఎంతమందికి 'పెళ్ళిళ్ళ అయి శుభ్రంగా కావాలా చేసుకోవడంలేదు? కొంతమందికి పాపలు కూడా! నా బ్రతుకు మలుక ఇలా తయారైంది. అంతా నా కర్మ. కర్మ కాదు, పూర్వం చేసుకున్న పుణ్యఫలం ఇది.

(తరువాయి 37 వ పేజీలో)

తెల్లబోయిన పడలి

(35 వ పేజీ తరువాయి)

'వచ్చిన ఉద్యోగాన్ని తిట్టుకోవడం చాలా తప్పు! అది రానంతకాలం ఎంతవేదన పడ్డాను! ఎన్ని కష్టాలు పడ్డాను! ఎన్ని శాపనారాలు, తిట్లు తగిలాయి? ఎంతమందికి మలకన అయ్యాను! ఎంతమంది దేవుళ్లకు మొక్కుకున్నాను! అపోస్తోతాలు ఈ ఆర్థిక కోపం వడిగవులు కాయలేదా? అయితే మటుకు ఇంత శ్రమపడాలా ఉద్యోగానికి? అవును, పదాలి! ఉద్యోగం చెయ్యాలి, జీవనం గడపాలి అని అనుకున్నప్పుడు ఎంత శ్రమ అయినా పడాలి. ఆ ఉద్యోగం ఎక్కడ లభించినా, ఎక్కడికి వెళ్లి పని చెయ్యమన్నా అన్నీ దిగమింగుకొని చిరునవ్వుతో వాటిని స్వీకరించాలి. చిరునవ్వు అంటే గురుకు వచ్చింది. నావెనకాల మస్తున్న అతను ఏం చేస్తున్నాడు? ఇంకా నా వెంట పడడంలేదు కదా! అయినా ఏమిటి ఈ మనిషి తత్వం?' అని అనుకుంటూ వెనుతిరిగి చూచింది. నడుస్తూ వస్తున్న అతను కనిపించాడు.

'చా! నా కెందుకు అతని గొడవ?' అని అనుకొని నడక సాగించింది. కాని అతన్ని గురించిన ఆలోచనలు ఆమెను వదిలిపోలేదు.

'చాలా దూరంనుంచి ఇలా నన్ను వెంటాడుతున్నాడు. బహుశా ను అంతే! అదే పనిగా నావంక చూడడం! సిగ్గు లేదు కాబోలు. చెల్లాయిలులేరు కాబోలు! చా! అతన్ని గురించి ఏమిటి నా ఆలోచనలు? అవును. అందరూ ఉన్నారని చెప్పాడు కదూ! చెప్పాడా? చెప్పలేదు, తల ఊపాడు. అంతే! మరిచా ఆ విషయం.

'ఏనసాక స్టాండులో నాలోపాటే దిగాడు. నేను నావ్వును తిరిగి బహుశా వంపివేసి బాగు తీసుకొని బయలుదేరేదాకా అలా అక్కడగల హోటలులో ఉండి నాకేసి చూస్తూ, నన్నే పరీక్షిస్తూ ఉండిపోయాడు. నెమ్మదిగా నా వెంట పడ్డాడు.

'ఊరికే నా అనుమానం తప్ప అతను మంచివాడేమో! ఏం పలకడు. ఉలకడు. చదువుకున్నవాడు లాగున్నాడు. ఏమో! చదువుకున్నాడో, లేదో? ఒకవేళ అతను కని పిస్తున్న ఊరివాడేమో! ఏమో! అయినా అడిగి తెలుసు కొంటే ఏమిటి తప్ప?' అని అనుకొని ఆగింది ఆమె.

అతను నెమ్మదిగా నడుస్తూ వస్తున్నట్లు కని పించింది ఆమెకు. అతను దగ్గరగా వచ్చే అంతవరకు ఆగింది. ఇదివరకంత కోపంలేదు ఆమెలో. కొంచెం నిదానంగా ఉంది. అతన్ని ఉద్దేశించి, "మీరు ఏ ఊరు వెడతారు?" అని అడిగింది. దానికి అతను ఏమీ బదులు చెప్పకుండా చిరునవ్వు నవ్వుతూ దారి, చేతిలో అలా అలా చూపించాడు.

అతను మాట్లాడకుండా నవ్వుతూ చేతి సంజ్ఞలు చెయ్యడం ఆమెకు చిరాకెత్తించింది. మరిచి పోయిన కోపం తిరిగి ఆమెలో ప్రవేశించింది. ఆమె ముఖకవళి కు కొద్దిగా మారాయి.

"కనిపించే ఊరు వెడతారా?"

"లేదు!" అన్నట్లు తల ఊపాడు.

కోపం వచ్చింది ఆమెకు అతను మాటలు చెప్పకుండా తల ఊపించుకుంది. అది కాస్తా తారస్థాయి అందుకుంది.

"ఇలా నా వెంట పడతారా?"
ఇది ఘాటైన ప్రశ్న. దీటైన ప్రశ్న.
'లేదు' అన్నట్లు తల ఊపాడు.
"ఏమిటి మరి మీ ఉద్దేశ్యం?"

"ఏమీలేదు!" అన్న భావం సుపరించేలా ముఖ భంగిమ మార్చాడు ఆమెవంక చూస్తూ. పెదవులపై చిరునవ్వు మటుకు దూరం కాలేదు.

ఆమెకు అతని తీరు, ఆ చిరునవ్వు చూచేసరికి చిరాకెత్తించింది. దీనితోపాటు విసుగు కలిగింది. ఎన్ని అడిగినా లాభం లేదని తలచి బాగు తీసుకొని నడక సాగించింది. ఆమెనక అతను నడవడం మామూలు.

గలగబా నాలుగడుగులు వేసి తిరిగి నిదానంగా నడవడం ప్రారంభించింది. ఇద్దరూ అలా నడుస్తూ కనిపించే ఊరు సమీపించారు. ఊరిలో ప్రవేశించారు. ఆ ఊరి పేరు వగైరాలు ఆమె ఒక పెద్దమనిషిని అడిగి తెలుసు కొన్నది.

ఆ గ్రామం పేరు పున్నెవూరు. అవట అంతా రైతులే వ్యవసాయం వాళ్ళ వుత్తి. అందరూ నాగలి పట్టేవారే. అచ్చటచ్చట డాబాలు, మిద్దెలు కనిపిస్తున్నాయి.

ఏమివెంట అలా ఇద్దరూ నడుస్తూ పోతూంటే ఆ ఊరిలోని ప్రజలు వింత చూచినట్లు వాళ్ళను చూడ సాగారు. ఒకళ్ళిద్దరు ఏవేవో అన్నారు కూడా. అమ్మ లక్కలు బుగ్గలు రొక్కకున్నారు. ఒక ముసలాయన గట్టిగా నలుగురికి వినిపించేలా ఇలా అన్నాడు:

"ఎంత చక్కని జంట! చిలకా గోరింకల్లా ఉన్నారు. ఈడూ జోడంటే అలా ఉండాలి. ఎందుకూ, ఉంటారు కొన్నిజంటలు పరమానవ్వాంగా!"

ఈ మాటలు నవ్వుగా ఆమె చెవులలో పడ్డాయి. వెంటనే తల తిప్పి మాటలు వినిపించిన దిక్కుకేసి చూచింది. ఎవరో ముసలాయన కనిపించాడు. ఆమెకు ఒళ్లు మండింది. ఆమెలో రక్తం సాగి పారలింది. అయినా ఏంచేస్తుంది? అంతా దిగమింగి తల మరీ వంచి వేగంగా నడక సాగించింది. ఊరి చివరికి చేరుకొన్నది. ఆగింది ఆమె, తను పోయే దారి ఎటో తెలియక. అక్కడ మూడుబాలులు కనిపిస్తున్నాయి. మరి ఏ బాలులో వెళ్లాలో తెలియదు ఆమెకు.

అవును, పాపం! ఆమె కేమి తెలుసు? అటుగా పోతున్న ఒక పెద్దమనిషిని పిలిచి తన అనుమానం తీర్చుకొన్నది ఆమె. మధ్యబాలుగుండా ప్రయాణం సాగించింది. నీరసంగా నడుస్తూ పోతున్నది.

కొంతదూరం పోయాక ముళ్ళచెట్లు అడివి కని పించింది. అడివి కాదు లెండే! అక్కడ ఫర్లాంగు దూరం వరకు ముళ్ళచెట్లు గుబురు గుబురుగా ఉన్నాయి. నాలుగు వైపుల ఆచెట్లు అలముకొని ఉన్నాయి. చుట్టూ నాలుగు వైపుల అడివిలా దట్టంగా ఉన్నది. ఆడట్లు మైన ముళ్ళ చెట్ల మధ్యనుంచి కాలిబాలు ఉన్నది.

'ఆ బాలులో నడవాలి' అనుకునేసరికి ఆమెకు భయం కలిగింది. గుండె వేగంగా కొట్టుకోసాగింది. ఒళ్లు జలదరించింది. అయినా ఏంచేస్తుంది? మనోధైర్యాన్ని కూడగట్టుకొని నెమ్మదిగా ఆ బాలులో నడవసాగింది. ఆ ముళ్ళచెట్ల కొమ్మలకు ఒళ్లు తగలకుండా జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తూ ముందుచూపు చూచుకుంటూ నెమ్మదిగా నడవసాగింది. క్షణం గడిచాక వడివడిగా

రైతు పాట్లు
చిత్రం-కె. బ్రహ్మానందరావు (మ.రా.సు-17)

అడుగు వెయ్యసాగింది.

ఎంత భయం! ఆమె ఆగింది. కొంగు లాక్కుంది. కానీ, రావడం లేదు. చుట్టూ చూచింది. దట్టంగా పెరిగిన ముళ్ళ చెట్లు కనిపించాయి. పగలయినా అక్కడ చీకటిగా ఉంది. అంత దట్టంగా నాలుగు వైపుల వ్యాపించి ఉన్నాయి ముళ్ళచెట్లు.

మళ్ళీ లాక్కుంది. కానీ, రావడంలేదు. ఎవరో మనిషి లాగుతున్నట్లు అనిపించింది ఆమెకు.

మళ్ళీ లాక్కుంది. ఈసారి ఎవరో గట్టిగా లాగి పట్టు ఆమె వెనక్కు పడబోయింది. కాని, నిలదొక్కుకున్నది.

మళ్ళీ లాక్కుంది. కానీ, రావడం లేదు. ఎలా? ఈ ఏచిత్ర పరిణామం ఆమెను భయవిహ్వంకరించి వేసింది. ఆమెకు భయం కలిగింది. అది క్రమేపి జాస్తి కాసాగింది.

కారణం ఏమంటారు?

ఆమె ఆ ముళ్ళచెట్లు అడివిలోకి సగం దూరం వరకు వచ్చింది. ఆమె ఆ అడివి మధ్యన భీత పారిణంలా ఉన్నది. అది ప్రస్తుత స్థితి.

ఏమిటి వైచరీత్యం?

ప్రాణాలు గుప్పెట్లో పెట్టుకుంది. ఊరికి అంటే కన్నీరు ఆమె కనుసాపచలలోనుంచి సెలయేరులా ప్రవహించేటట్లు ఉన్నది. ఉండడమేమిటి? కనుసాపచలదాకా కన్నీరు వచ్చింది కూడా.

కద్ది ధైర్యంతో తిరిగి లాక్కుంది. కానీ, రావడం లేదు. ఎలా?

ఆమెకు అనుమానం కలిగింది. అతనుకాని లాగడం లేదు కదా కొంపదీసి! ఇంతవరకు ఆమె అతన్ని మరిచింది. ఏదో ఆలోచనలతో తల వంచి గలగబా నడుస్తూ ఇంతవరకు వచ్చింది. ఈ సంఘటనతో తిరిగి అతను స్మృహలోకి వచ్చాడు. అతన్ని తలచు కొనేసరికి ఆమెకు మరీ భయం కలిగింది.

అతనంటే అనవ్వాం కలిగింది ఆమెకు. గలగబా సమిలి మింగేయాలన్నంత కోపం వచ్చింది. ఆ చెంప ఈ చెంప కందిపోయేటట్లు వాయింవా లనిపించింది. అయినా ఇప్పు డేమి చెయ్యగలడు? ఆలోచనలు ఆమెను ఆక్రమించాయి.

లేదు కాబోలు! ఇందుకే కాబోలు ఇంతవరకు ఏమీ చెయ్యకుండా నా వెంట పడి వస్తున్నాడు. చుట్టూ చూస్తే పగలి చీకటిగా ఉంది. గట్టిగా నన్ను పట్టుకొని ఏం చేసినా చెయ్యవచ్చు! చెయ్యవచ్చు అన్న మాటేమిటి ఒక పక్క చేస్తూంటే!

అమూల్యమైన మంచి సీటు

హెక్టార్

విశిష్టమైన రకము...
సరసమైన ధర

హెక్టార్ కు విశిష్టమైన సీటుకు ఉండవలసిన లక్షణాలన్నీ ఉన్నాయి. అయినా సరసమైన ధర నిర్ణయించబడింది. అతి నున్నితమైన చర్మంతో తయారుచేయబడి దిట్టంగా మెత్తగా ఉంటుంది. చూడండి సైకిల్ తొక్కటంలో అత్యధిక సౌఖ్యాన్నిచ్చేటట్టుగా సీటు డిజైను కావింపబడినది.

మీరు సైకిల్ కొంటే హెక్టార్ వాడండి. మీ సీటును మార్చినప్పుడు హెక్టార్ వాడండి.

హెక్టార్

—దానికదేసాటిగల విశిష్టమైన సీటు

అలకాబాద్ కయాం

ది రైట్ స్వాడిల్స్ ఆఫ్ ఇండియా, అంబాపూరు, మైసూరు-53

క్రొస్తాబల్ల :

ట్యాండ్ ఇన్వెస్ట్ మెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, మైసూరు-1.

తిన్న మొత్తల పేకరణలో అదాచేయండి

JWT-WS-378.

తెల్లబోయిన పడతి

అప్పుడే సాహసం చూపాడు కూడా! అదును చూచి పైట లాగాడు కదా! ఇప్పు డేమి చెయ్యాలి?

'నమయం, సందర్భం కలిసి రావాలని అన్నాడు పెద్దలు. ఊరికే అనలేదు ఆ మాట. అది ఆక్షరాలా ఇప్పుడు నిజమైంది! అతనికి అన్నీ కలిసి వచ్చాయి. ఇప్పుడు నన్ను పట్టి ఏం చేసినా అతన్ని ఎవ్వరూ అడ్డ గించే దిక్కు లేదు కదా! ఎలా?

'ఓయి భగవంతుడా! నీవే నాకు దిక్కు! నీవే నన్ను రక్షించాలి. నిన్ను శరణు వేడుతున్నాను. ఎలా రక్షిస్తావ్, మరి? ఆ భారమంతా నీదే!' ఇలా అనుకుంటున్నంతలో తిరిగి ఎవరో లాగుతున్నట్లు ప్రాంతి కలిగింది ఆమెకు.

కంగారు పడ్డది. 'ఎలా? దారేమిటి నాకు?' ఈ ప్రశ్న పరంపరలలో ఆమెకు తన కర్తవ్యం, తన బాధ్యత, తన విధి గుర్తుకు వచ్చాయి.

'వరే, చూద్దాం. అంతగా ఏదైనా చేస్తే ఉండవే ఉంది ఆయుధం రక్కడం, కొరకడం, గింజకోవడం. ఆత్మరక్షణార్థం ఎంతకైనా తెగిస్తాను!' అని అనుకొని ధైర్యాన్నికూడ దీసుకున్నది.

అయినా భయం ఆమెను విడిచిపెట్టే సాలేదు. భయం భయంగానే బాగు కింద పెట్టి తటాలన మెను తిరిగి చూచింది.

ఏమవుతుం దంటారు? ఏముంది? ఏమీ లేదు! ఆమె అనుకొనే భయంకర నారీ కామపీశాచి అయిన అతను లేడు అక్కడ. మరి ఏముంది?

ఎవరూ లేరు! ఆమె కొంగు ఏదో ముళ్ళ కొమ్మకు తగులుకొని ఉన్నది.

చాలా ఆశ్చర్యపోయింది ఆమె. సిగ్గు పడ్డది కూడా. 'తను ఆలోచించిన దేమిటి? జరుగుతున్న దేమిటి? తను చూస్తున్న దేమిటి?' తను అంత చెడుగా ఆలోచించినందుకు తన్ను తానే తిమ్మకొన్నది.

మెల్లిగా వెనక్కు నాలుగడుగులు వేసి జాగ్రత్తగా ఆ ముళ్ళకొమ్మనుంచి పైట తీసుకొన్నది.

'అమ్మయ్య!' ఆమె మనస్సు కొద్దిగా తేలిక పడ్డది. 'వెధవ ఆలోచనలు! ఎంత భయాన్ని కలిగించాయి!'

అని అనుకొన్నది ఆమె. 'అతను వెనక వస్తున్నాడా? లేదా?' అన్న నంశయం కలిగి వెనుతిరిగి చూచింది. తల వంచి గబగబా నడుస్తూ వస్తున్నట్లు అతను కనిపించాడు. 'అయినా మన కెందుకులే!' అనుకొని తిరిగి నడక సాగించింది.

ఆ అడివి దాటింది. అలా నడుస్తూనే ఉన్నది. కొంత దూరం సోయాక తిరిగి వాగు కనిపించింది.

ఇదివరలా భయపడలేదు ఆమె. అయినా భయంభయంగా అతి జాగ్రత్తగా వాగు దాటింది. ఒడ్డున కాస్తేవు ఏకాంతి తీసుకొని తిరిగి నడవ సాగింది.

కొంత దూరం సాగాక ఒక ఊరు కనిపించింది. కొంచెం హుషారు ఆమెలో ప్రవేశించింది. అడుగులు వేగంగా పడ్డాయి. ఊరిలో సాదం పెట్టింది. నాలు

సచిత్ర వారపత్రిక

గడుగులు వేసి ఆగింది.

ఆ దారినే ఆమె కేసి వస్తూన్న ఒక పెద్దమనిషిని ఆట ఆ ఊరిపేరు వగైరాలు అడిగి తెలుసుకొన్నది.

ఆ గ్రామం పేరు కర్నూలు. అంతా గ్రామీణులే. అందరూ రైతులే. వ్యవసాయం వాళ్ల వృత్తి.

ఆమెకు పాఠశాల విషయం కావాలి. అందుకని ఆ విషయం కూడా అతన్ని అడిగి తెలుసుకొన్నది.

“మొదటి వీధి వదిలి, రెండవ వీధిని పడిపోవాలి. ఆ వీధి చివరికి వెళ్లిన తదుపరి మలుపు తిరగాలి. మళ్లీ మలుపు తిరగాలి. ఆ మలువంటా పోతే పాఠశాల కనిపిస్తుంది.” కృష్ణంగా ఇది ఆ వివరం.

ఆమె పృథ్వీయం కొద్దిగా కుదులు పడ్డది. శరీరం తేలిక అయింది. ఆమె ముఖంలో సంతోషరేఖలు విస్తారం వృద్ధిచెందింది. చూడేటప్పుడు ఒంటి రక్తంలో అంతలా పాకింది. నీరసం, ఆయాసం ఆ స్థితిలో ఆమెను చూచి భయపడి పారిపోయాయి. (శ్రమ ఇంకీపోయింది... వేగంగా అడుగులు వదులుతున్నాయి.

ఏమిటా, అంత సంతోషం? చూడారు? ఆమె చేరవలసిన గమ్యం చేరుకున్నది కాబట్టి! మొదటి వీధి దాటింది. రెండవ వీధిలో ప్రవేశించింది. అవటి ప్రజలు ఆమెను వింతగా చూడసాగారు. ఆ వెనకనే వస్తున్న అతన్ని మరీ వింతగా చూచారు. ఈ సారి ఇద్దర్నీ కలిపి వింతగా చూడసాగారు.

కారణం ఏమంటారు? వాళ్ల తీరు తెన్నులు! అంతే నలూరా? అంతే!

అమ్మలక్కల బుగ్గలు సాట్లు పడ్డాయి. వేతులు గడ్డాలు కిందికి చేరుకున్నాయి. మూతులు అప్ప వంకరలు తిరిగాయి. కొందరు ఏవో అనుకున్నారు. కొందరు లోలో అనుకోసాగారు. అయినా అందరూ అలా నిశ్శబ్దంగా ఉండరుగా! ఎవరో ఒకరు పైకి గట్టిగా అనేకారు బిగబట్టలేక ఆ విషయాన్ని.

“మొగుడూ పెళ్లాల్లా ఉంది.”

“ఈ ఊరిలో ఎవరింటికి వెళ్తున్నారో?”

“ఏమో!”

“చూద్దానికి రతీమన్నుల్లా ఉన్నారు!”

“తగ్గ ఈడూ జోడూ!”

“జోడా బాగా కుదిరింది!”

ఈ మాటలు పన్నగా ఆమె చెవిని పడ్డాయి ఆశ్చర్యపోయింది. అంతేకాని కోపగించుకోలేదు. గ్రామ ప్రజల అజ్ఞానానికి విచారించింది.

‘ముందు గ్రామాలలో కూడా ఇలాగే అన్నారు. ఏమిటి వింత? ఏమిటి మాయ? ఏళ్ల వైఖరి ఏమిటి? అతను, నేను భార్య భర్తల్లా ఉన్నామా? ఛా! ఏమిటి ఆలోచన! అయినా అతనంటే ఇదివరలా కొంప రాలేదేమిటి? అయినా కొంప రావలసినంత చెడ్డ పని ఏం చేశాడని?’

‘అతను పాపం, ఎంత బుద్ధిమంతుడు!’

‘ఏం మాట్లాడడు! ఎప్పుడూ నవ్వుతూ కనిపిస్తాడు. ఎలా ఉంటాడో కూడా సరిగా చూడలేదు. ఇన్ని మైళ్లు ఇద్దరం కలిపి ప్రయాణం చేసినా అతన్ని పరీక్షగా చూడలేదు. అయినా ఇప్పుడు వెనక్కి తిరిగి చూస్తే?’

‘ఛా! ఏమనుకొంటాడు అతను? ప్రజలేమనుకొంటారు?’

లారు?

‘అతనిది ఈ ఊరి కాబోలు! అయినా ఇంకా వెనకాలే వస్తున్నాడేమిటి? ఎవరి చుట్టూ! లేక ఇదే అతని స్వంత గ్రామమేమో? అయినా మన కెందుకులే అతని విషయం! ముందు పాఠశాలకు వెళ్లి చేరిపోయి ఆ వెనక చూద్దాం తతిమ్మా వాటి సంగతి!’ అని అనుకొని ఇంకా వేగంగా నడవ సాగింది ఆమె.

మలుపులు గిలుపులు తిరిగి తిరిగి ఆమె పరిషత్తు పైన్కూలు వద్దకు చేరుకొన్నది.

5

“నమస్కారమండీ!” అంటూ ఆమె హెడ్ మాస్టారు గారి గది లోపల అడుగు పెట్టింది.

“నమస్కారం!” అని ఏదో ప్రాముఖ్యమున్న హెడ్ మాస్టారుగారు తలవెత్తి చూచారు.

ఆమెను చూస్తూ అలాగే కొయ్యబారిపోయారు అయిదు నిమిషాలు.

ఆయన అలాగే తన వంక రెప్పవేయకుండా చూడడం వల్ల ఆమెకు కొద్దిగా చిరాకెత్తింది. కానీ, అది సైకి కనిపించవీయలేదు.

కారణం ఏమంటారు? ఆయన బాధ్యత కల హెడ్ మాస్టారు కనక.

నిశ్శబ్దాన్ని భంగపరిచింది ఆమె గాజుల గలగల శబ్దం. ఆయన కొద్ది నిగ్గులో ఆమెమీద నుంచి ధృష్టి మరలించాడు. గౌరవంగా కూర్చోమని కుర్చీ చూపాడు. ఆమె నడిచి వెళ్లి కుర్చీలో కూర్చున్నది. ఆయన ఆమె అందచందాలు నెమరు వేయసాగాడు.

ఎర్రటి శరీరచ్ఛాయ. కోలమొగం. గుండ్రని కనుమొగ్గలు. సాటుగారు నునుపైన లేతబుగ్గలు. గులాబి పువ్వులాంటి ఎర్రటి పెదవులు. వాటికి లిప్ స్టిక్ ప్రాసీంది కాబోలు, మరీ ఎర్రగా కనిపిస్తున్నాయి. ముఖానికి పొడరు అద్దింది కాబోలు, చాలా అందంగా కనిపిస్తున్నది. అయినా అక్కడక్కడ చెమట బిందువులు కనిపిస్తున్నాయి.

నుదులు తిలకం బొట్టు. చెవులకు స్టార్ లు. మెడలో బంగారు నెక్కేను. ఎడం చేతికి లేడీస్ రిస్టు వాచీ. కుడి చేతికి గాజులు. ఈ చేతిలో బాగు. పాడుగైన చేతులు అవి. బెంగుళూరు చీర సిల్కెడి ధరించింది. వానికి తగ్గట్టు సిల్కు జాకెట్టు. సన్నటి పాడుగాటి గాలు జడ. జడలో మల్లెల చెండ్లు. కాళ్లకు స్లిప్పర్లు. పన్నని నడుం. సన్నగా పాడుగ్గా ఉన్నది. నాజాకుగా నిలుచున్నది. కుష్ణంగా ఇది ఆమె శరీర వర్ణన.

ఆయనకు తన బాధ్యత గుర్తుకు వచ్చినది. “మీరు...?” అని నాన్సుతూ అడిగారు: ఆమెను హెడ్ మాస్టారు.

“నేను హిందీ పండిట్ నండీ! నాకు ఇక్కడ పం 3య్యమని పరిషత్తునుంచి ఆర్డరు వచ్చిందండీ!” “మీ పేరు కుమారి రాధామణి కదండీ!”

“అవునండీ!” “ఇదే కొత్తా లేక, ఎక్కడైనా పని చేశారా?” “లేదండీ! ఇదే కొత్త!” “వెంటనే చేరతారా!” “అవునండీ!” “సరే! మీ సర్టిఫికెట్లు వగైరా చూపించండి!”

సందిక
డి. గోపాలాచార్యులవారి

ప్రీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి
అయుర్వేదాత్మకం
(వై.వే.ఎల్.ఐ.మి.ఎ.కె.డీ)
మదరాసు-17

INDIA FILTER KISAN

గౌరవోహన్ దాస్ అండ్ కం.,
233, పాత చై నాబజార్ వీధి,
కలకత్తా-1
ఫోన్: 22-6580

కాలివేళ్ల మధ్య ఒరుపుడు పుకళ్ళు?

మడమ పగుళ్ళు?

లిచెన్ సా

వాడండి

DZ 1413A70

అవి అమెను అడిగారు హెడ్మాస్టరు. పూనును వీచి కాఫీకి ఆగ్గరిచ్చారు కూడా.

అమె తన బాగు తెలివి సర్టిఫికేటు వెతికి తీయ పొందింది. ఇంతలో "ననుస్తే!" అంటూ తోవల అడుగు పెట్టాడు ఒకాయన. సర్టిఫికేటు తీసుకొంటున్న అమె తలవెల్లి చూచింది. ఆశ్చర్యపోయింది.

'అతనే! అదే చిరునవ్వు, అవే చూపులు, అదే వాలం! అన్నీ అతనివే! కాని, ఇప్పుడు మాట్లాడింది ఇతనేనా?' అని సంభ్రమాశ్చర్యాలతో అనుకొన్నది అమె.

"ననుస్తే!" అని హెడ్మాస్టరుగారు అతన్ని చూచి క్షణం చలించారు.

కారణం ఏమంటారు?

అతని అందచందాలే!

ఎర్రటి శరీరం. గుండ్రని మొగం. గుండ్రని చిలిపి కన్నులు. చిలక ముక్కు. నునుపుదేలిన రేతలుగ్గలు. దొండవండు వంటి పెదవులు. తెల్లని బిన్నీ సొంటు ధరించాడు. దానికి తగ్గ తెల్లని ఫుల్ వొక్కా ధరించాడు. వెళ్ళే దానిపై ఫుల్ కోటు.

ఎడం చేతికి వాచీ. వేళ్ళకు రెండు బంగారు ఉంగరాలు. కుడిచేతిలో జేబురుమాలు. విశాలమైన సాలభాగం. అచ్చటచ్చట వెనుట బిందువులు.

నొక్కుల జాబ్బు. పన్నుటి పాసిడి. కాళ్ళకు ఫుల్ బూటు. కొద్దిగా లాపుగా పాడుగ్గ ఉన్నాడు. తీవిగా నిలుచున్నాడు. కృతంగా ఇది అతని శరీర వర్ణన.

అతన్ని కూడా కూర్చోమని కుర్చీ చూపారు ఆయన. నెమ్మదిగా నడిచి వచ్చి ఆయన ముందుకల కుర్చీలో కూర్చున్నాడు అతను.

అతన్ని, అమెను మరి మరి చూచి ఆయన ఇలా అన్నారు:

"మీరు అవిడకు భర్త అవుతారనుకుంటాను! మీ పేరు?" అని ప్రశ్నించారు ఆయన అతన్ని.

హెడ్మాస్టారి ప్రశ్న విని ముందుగా ఆశ్చర్య పోయింది అమె.

'ఏమిటి వింత! వీరు కూడా మా ఇరువురికి సంబంధం కలిపా రేమిటి? ఎందువల్ల?'

'ఓహూ! అర్థమైంది. మే మిరువురం కలిపి వచ్చినట్లుగా ఒకరి వెనక ఒకరం వచ్చాం కాబట్టి.'

'ఛా! ఇది కాదు కారణం!

'మరేమిటి?'

'మా ఇరువురి వేషధారణ, తీరుతెన్నులు చూస్తే అలా అనిపిస్తుంది. అంతే! చూద్దాం, అతను ఏమంటాడో? మాటలు రావుగా! ఇలా అమె అనుకొంటున్నది.

"లేదండీ! మీరు సారసద్దారు! అమె ఎవరో వాకు తెలియదు. కాని, ఇరువురం వెనక ముందుగా వచ్చిన మాట నిజం!" అని అతను నవ్వుతూ చెప్పాడు ఏ మాత్రపు అనుమానం కలగకుండా.

ఈసారి అతని జవాబు విని ముందుగా ఆశ్చర్య పోయింది అమె. క్షణం తనను తానే మరిచిపోయింది.

'ఏమిటి, అతను మాట్లాడతాడా! అందులో ఇంత చక్కగా సభ్యతా సంస్కారాలతో మాట్లాడతాడా! ఎంత సభ్యతగా మాట్లాడాడు! మాటలు రావు, మూగవా డనుకొన్నానే! నా అంచనా సరిఅయినది కాదన్నమాట!

'మరి, నాతో మాట మాత్రం మాట్లాడలేదేమిటి? ఎందువల్ల? మాట్లాడకుండా అనుకున్నావా? కాబో! పోనీలే, ఇప్పటికైనా అతనికి మాటలు వచ్చునని తెలిసింది.

'అయినా అత నెవరో? ఎందుకు ఇక్కడికి వచ్చాడో? ఏమా! క్షణం అగితే తెలుస్తుందిగా!' అని సర్టిఫికేటు తీయడం అపి అనుకొన్నది అమె.

"అలాగండీ!" అని అంటూ హెడ్మాస్టరుగారు కూడా తెల్లబోయారు.

క్షణం నిశ్శబ్దంగా దొర్లిపోయింది.

ఆయనకు తన కర్తవ్యం గుర్తుకు వచ్చి అతన్ని ఇలా అడిగారు:

"మీరు వచ్చిన కారణం ఏమిటో చెప్పండి?"

"నన్ను భద్రాచలంనుంచి ఇక్కడికి బదిలీ చేశారు. బహుశా మీకు అర్ధర్పు ఈసాటికి అంది ఉండాలి!" అని అతను జవాబు చెప్పాడు.

బాగుతోకం సర్టిఫికేటు వెతుకుతూ అమె ఇద్దరి సంభాషణ అతి జాగ్రత్తగా వింటున్నది.

పచ్చారస్మిమాట. నిమిషా మాట్లాడుకోలేదంటారు. హింస! బలం ముందు నడిచివచ్చారు. అలిసిపోయి ఉంటారు. కాఫీ తెప్పిస్తాను, ఉండండి" అని పూనును వీచివారు ఆయన.

వెంటనే ఇందాకే కాఫీకి సంపెనట్లు గుర్తు వచ్చింది. ఎవరో పిల్లవాళ్ళే పేగ్గివి కాఫీకి వంపి, వచ్చి తిరిగి తమ సీటులో కూర్చున్నారు ఆయన.

"ఇప్పుడే ఛార్జీ తీసుకుంటారా?" అని అతన్ని ప్రశ్నించారు ఆయన హుషారుగా.

"ఛార్జీ! ఛార్జీమిట! ఇదో విచిత్రంగా ఉన్నదే!" అని అనుకొన్నది అమె తెల్లబోయి.

"లేవు తీసుకుంటానురెండీ!"

"ఒంటరిగా వచ్చారా? లేక, కుటుంబ సహితంగా వచ్చారా?"

"నాకు అసలు పెళ్ళి కాలేదండీ!"

ఈసారి కూడా ముందుగా తెల్లబోయింది అమె.

'అతనికి ఇంకా పెళ్ళి కాలేదా? నేను ఇంకా అయిందని అనుకొన్నాను. ఏమిటి నా అంచనాల్ని తారుమారు

అన్యన్యం

కె. తిరింపె దిల్రం - కొం సీతామహాలక్ష్మి (క్రీ. సూ. ద)

"ఐ సీ! మీ పేరు కృష్ణమూర్తి కదూ!"

"అవునండీ!"

"మరి చెప్పరేం! ఇందాకటినుంచి నేను ఎవరో అనుకొంటున్నాను. విష్ యూ గుడ్ లక్!" అని అంటూ ఆయన తన కుర్చీనుంచి హుషారుగా లేచి అతని దగ్గరికి నడిచారు. ఇద్దరూ వరపురం కరచాలనం చేసుకున్నారు. ఆయన హుషారుగా అతని భుజం తట్టుతూ ఏవేవో అంటున్నారు.

అతి జాగ్రత్తగా సంభాషణ వింటూన్న అమె తెల్ల బోయింది.

'ఏమిటి మాయ! ఇంద్రజాలం! మాటలు రావు అనుకుంటే చక్కగా సభ్యతతో మాట్లాడుతున్నాడు. ఎవరో అనుకుంటే నాలాగే టీచరు అని తెలిసింది. బహుశా బి. ఎ., బి. ఇ. డి. అయిఉంటాడు. అందుకే హెడ్మాస్టరుగారు అంత హుషారుగా అతనితో మాట్లాడుతున్నారని అని సర్టిఫికేటు తియ్యడం అపి అనుకొన్నది అమె.

"అయితే మీ రిద్దరూ చాలా దూరంనుంచి కలిపి

అవుతున్నాయి?" అని అనుకొన్నది అమె.

"ఐ సీ!" అని ఆయన అతన్ని ఒకమారు చూచి తిరిగి ఇలా అడిగారు:

"అయితే ఒక్కరే అన్న మాట!"

"కాదండీ! అమ్మా నాన్నా ఉన్నారు. అక్కలు, చెల్లెలులు, తమ్ముళ్ళు ఉన్నారుండీ! అయినా మాది పెద్ద కుటుంబం రెండీ!"

"ప్రస్తుతం మీ ాక్కరే వచ్చారు కదూ!"

"అవునండీ!"

"ఏమీ వెంట తెచ్చుకోలేదా?"

"లేదండీ!"

"సరే! బస, భోజనాలు వగైరాలకు ఏర్పాలు చేయి స్తాను. ఏమంటారు?"

"మీ ఇష్టం! అలాగే జరిపించండి."

వెంటనే ఆయన కుర్చీనుంచి లేచి గది బయటికి వచ్చి ఎవరో కుర్రాళ్ళే కేకపి తోవలికి వచ్చారు. ఆ కుర్రాడు వచ్చాక అతనితో ఏవేవో మాట్లాడి వంపి చేశారు. తిరిగి ఇంకొకళ్ళే వీచి లాంగ్ బెల్ కొట్టమని

చెప్పారు. తిరిగి అతనితో కలుసుకుంటే చెప్పామని ఆయన. స్కూలు విడిచిపెట్టబడింది. కొత్త టీచర్లు వచ్చిన పనియం స్కూలు అంతా సాకిపోయింది. పిల్లలందరూ హెడ్ మాస్టరు గది వద్దకు చేరి తొంగి తొంగి చూస్తున్నారు.

“అరిగోరోమ్! కొత్త పంతులు. పంతులమ్మ గారు కూడా ఉన్నారోమ్! చాలా బాగున్నారా!” అని గొడవ చేయసాగారు పిల్లలు. వాళ్ల గొడవ భరించనంత బాధగా తయారైంది. హెడ్ మాస్టరుగారు వాళ్లను గట్టిగా గడమాంబేసరికి నిశ్శబ్దంగా అక్కడి నుండి చల్లగా బారుకున్నారు పిల్లలు.

స్కూలు టీచర్లు అందరూ ఆ గదిలోకి వచ్చారు అంతలోనే.

“ఆయన కె. కృష్ణమూర్తి, ఎమ్. ఎ., బి. ఇజి. రేపటినుంచి స్కూలు అధికారులు. భద్రాచలం నుంచి హెడ్ మాస్టరుగా ఇప్పటికి బదిలీ చేయబడ్డారు.

“అమె పిన్ ఎ. రాధామణి, సీనియర్ హిందీ పండిట్. కొత్తగా ఎపాయింట్ చేశారు. రేపటి నుంచి ఇప్పటికీ పని చేస్తారు.”

క్లబ్బంగా పిల్లల్లో దివి అందరి టీచర్లకు పరిచయం చేశారు హెడ్ మాస్టరు. అందరూ వాళ్లకు అభినందనలు తెలిపారు. తిరిగి పిల్లల్లో వాళ్లకు అభినందనలు తెలిపారు.

కొద్ది వినిపింప అందరు హుషారుగా గడిపారు. క్రమేపీ టీచర్లు అందరూ మెల్లిమెల్లిగా బారుకుపోయారు. అఖిరికి ఆ గదిలో ఆ ముగ్గురే మిగిలారు.

ఇంతలో పూర్వం కాఫీ తీసుకొని వచ్చి హెడ్ మాస్టరు గారి బల్లమీద వెళ్లారు.

“కాఫీ తీసుకోండి!” అని ఆయన అతన్ని ప్రోత్సహించారు.

“అబ్బే, వద్దండీ! ఇప్పుడే కదా తాగి వచ్చాను!”

“నో! నో! అలాగంటే కుదరదు! తప్పక తాగవలసిందే.”

“మరి ఆమెకు?”

“పంపిణుగా కుక్కాణ్ణి! ఈసాటికి వస్తూ ఉంటాడు. ముందు మీరు తాగండి.”

“అయితే తీసుకుంటానులేండి!” అని ముందుకు వంగాడు అతను.

“ఇప్పుడే వస్తా, కాఫీ తీసుకుంటూ ఉండండి! చిన్న నో ఉంది” అని చెప్పి హెడ్ మాస్టరుగారు గది విడిచి బయటికి పోయారు.

గదిలో ఆ ఇద్దరే మిగిలారు.

ఈ గందరగోళం అంతా మాయాజాలంగా కనిపించసాగింది ఆమెకు. ఆమె ఆశ్చర్యపోయి అంతా చూస్తున్నది. ఆమె మెదడు మొద్దుబారిపోయింది. అందరూ బయటికి వెళ్లక కొద్దిగా విశ్రాంతి దొరికింది ఆమె మెదడుకు. సర్దికట్టు బాగునుంచి తియ్యడం ఆపు చేసింది ఈ పాదావిడిలో.

“ఏమి ఈ మాయ! ఆయన రేపటినుంచి హెడ్ మాస్టరు అన్నమాట స్కూలుకు! అంటే నేను రేపటి నుంచి ఆయన చెప్పినట్లు సడవాలి అన్నమాట. ఎలా? నేను అన్నమాటలు అప్పటికే తీసుకోని నా మీద రేపటిని నందరు మోపితే ఆయన? నా బ్రతుకేంకాను? ‘అవతల మనిషి ఎవరో? ఏం చేస్తారో?’ అన్న

వివరాలు తెలియకుండా వాళ్లమీద అనవసరంగా నేరాలు మోపడం తెలివితక్కువ పని! వానామాటలు అనడం మరీ నీకెప్పుడైంది. ఇప్పుడే తెలియకుండా మాట్లాడడం మరీ తప్పదు.

‘ఇప్పుడు ఎలా? ఎలా? ఒకటే మార్గం! క్షమాపణ చెప్పకోవడమే!’ అని అనుకొని ఆమె అతనికేసి చూచింది. అతను సరిగ్గా అప్పుడే ఆమెకేసి చూచాడు.

ఇద్దరి కన్నులు కలిశాయి. నాలుగుకళ్లు ఏవేవో మాట్లాడుకున్నాయి. అతని చిరునవ్వు ఆమెను మరీ పగ్గుపడేటట్లు చేస్తున్నది. చప్పున తల దించుకున్నది.

“మిన్ రాధామణిగారూ!” అని అతను ఆమెను పిలిచాడు.

అతని పిలుపు విని ఆమె దిగ్భ్రాంతి చెందింది. ఈ మాట కోసమే చాలాసేపునుంచి ఎదురు చూస్తున్న ఆమె తల ఎత్తి చూచింది.

“కాఫీ తీసుకోండి!” అంటూ గ్లాసు ఇవ్వబోయాడు అతను ఆమెకు.

“ఎందుకంటే నాకు, వద్దు. మీరు తీసుకోండి.”

“నేను తీసుకుంటున్నాను కూడా. ఇదిగో! ఇలా చూడండి” అని ఆమెకు తన సాసరు చూపించాడు.

చిత్రమేమంటే అతను కాఫీని రెండు భాగాలుగా చేశాడు. కొంత గ్లాసులో పోశాడు. కొంత సాసరులో పోశాడు. అంటే చెరిసగం చేశాడన్నమాట కాఫీని.

ఆమె చూచింది. కాని, ఏం మాట్లాడలేదు. నిశ్శబ్దంగా ఊరుకున్నది. తల వంచి ఆలోచిస్తున్నది.

పాపం! ఆమె ఏవేవో ఊహించుకుంటూ ఏదో బాధపడుతున్నది. మానవ జీవనం గ్రామంలో ఇలాంటి వారు ఎంతమందో! అజ్ఞ ఆమెను అభిగదీస్తున్నది.

స్థితిగతులు ఆమెను అటూ ఇటూ ఊపుతున్నాయి.

“ఏమండోమ్!” అని గట్టిగా పిలిచాడు ఆమెను అతను.

“ఏమిటండీ!” అంటూ అతన్ని చూచింది ఆమె అలోచనలనుంచి తేరుకొని.

“కాఫీ తీసుకోండి!” అంటూ గ్లాసు ఇవ్వబోయాడు అతను ఆమెకు.

క్షణం ఏమీ చెయ్యలేకపోయింది ఆమె.

“మీరు ఏవేవో ఊహించుకొని బాధపడుతున్నారు లాగుంది. అమ్మే మరచిపోండి. పాత పాతే! కొత్త కొత్తే! అన్నారు పెద్దలు. పాత మరచిపోండి. కొత్తగా జీవించండి. మీ రలా బాధపడడానికి కారణం ఒక్కటే! అదే, మీకు తోకజ్జానం తెలియకపోవడమే!

“ఇప్పటినుంచి అధికారం, హోదాలు మరచిపోయి మనం ఇద్దరం పరస్పరం కలిసి స్నేహితులుగా మనులు కుందాం! ఏమంటారు? అయినా ముందు కాఫీ తీసుకోండి!” అని అతను ఆమెకేసి చూచాడు.

ఏమంటుంది? అతని నిర్మల హృదయానికి, సభ్యతకు ఆమె హృదయం లొంగిపోయింది. జోహారులు అర్పించింది ఆమె. నిజమా అన్నట్లు అతనికేసి చూచింది.

“నిజం! నా మాట నమ్మండి!”

సమ్మతం అమె తల ఊపింది.

“అయితే త్వరగా కాఫీ తీసుకోండి!” అని చిరునవ్వుతో గ్లాసు అందించాడు అతను ఆమెకు.

అతని సభ్యతకు, సంస్కారానికి ఆమె తెల్లబోయి అతని చేతినుంచి కాఫీ గ్లాసు తీసుకున్నది. ★

స్వాగత గీత

చందూ

వాసంత కాంతా ని
తాంత సుందర వనము,
ఆశాంత దీప్యల్ల
తాంత వికసిత మయ్యె.

విరుల ఎద గుప్తమో
పరిమళముల నెల్ల
పిల్ల తెమ్మెర మూక
కొల్లగొని పంచె నిల.

తెలివెన్నెలలు కన్నె
వలపు తలపుల వోలే
ఇలనంత గిలిగింత
లిడి పులక రెత్తించె.

క్రొమ్మావి కెమ్మావి
చవిగిన్న పుంపిక్కుము
కొమ్మ యొడి పరవశత
ప్రణయ గీతము పాడె.

రావోయి! నీకు స్వా
గత మిదోయి వసంత!
రాగమయి మా తెలుగు
బాల నిను పిలిచినది.

నీ రాక నీ లోక
మే నాక మై మురిసె!
అణువణువు నొక మల్లె
యై హాయిగా విరిసె! *